

คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

Quality of working life of teachers in Phanom District, Surat Thani

Primary Educational Service Area Office 2

อรอุมา ชุ่มเอียด (ทลิกกรรม)¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2) เปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานและอัตราเงินเดือนที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 127 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (f) และร้อยละ (%)เฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (t-test) ค่าการทดสอบค่า (F- test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง
 2. ครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และอัตราเงินเดือนที่ได้รับ โดยรวมและรายด้าน มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน
- คำสำคัญ :** คุณภาพชีวิต, การทำงานของครู

Abstract

The purpose of this research were to study The quality of working life of teachers in Phanom District 2 Surat Thani Educational Service Area Office 2) Comparison of the quality of working life of teachers in Phanom District Source Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 Classified by Education Level And work experience and salary rates received. The sample was 127 teachers in Phanom District. The office of Surat Thani Educational Service Area Office 2. The sample size by using the of Krejcie and Morgan and using a simple random method. The instrument used in the study was a 5 rating scale

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

questionnaire with confidence level .87. The statistics used for data analysis were frequency and percentage, mean and standard deviation. t-test, F-test

The results of the research found that

1. Quality of working life of teachers in Phanom District Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, in general, it was at a high level

2. Teachers in Phanom District Source Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 with educational levels Work experience and the salary rate received Overall and each side There was no difference in the quality of working life.

Keywords: Quality of life, Teacher work

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันคนหรือมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์การแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 มีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนโดยกำหนดว่าคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554 : 22) หากขาดคนองค์การก็ไม่สามารถที่จะทำงานภายใต้ระบบได้ดังนั้นงานจะมีคุณภาพได้ จะต้องเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของ คนทำงานที่มีคุณภาพทรัพยากรบุคคลนับเป็นหัวใจแห่งความสำเร็จขององค์การ ไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับใดทุกๆ คนเปรียบเสมือนฟันเฟืองของจักรกลที่ช่วยขับเคลื่อนองค์การก้าวไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จแต่จะอย่างไรให้ทุกคน ในองค์การอุทิศแรงใจในการทำงานพร้อมฟันฝ่าอุปสรรคและร่วมยินดีกับองค์การได้นานที่สุดมนุษย์ทุกคนทำงานต่างก็หวัง ผลตอบแทนและสวัสดิการที่คุ้มค่าและเป็นธรรมเพื่อนำไปสร้างความมั่นคงของชีวิต การยอมรับในสังคมและสร้างสุขภาพที่ ดีปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ และหากเลือกได้ทุกคนคงต้องมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีควบคู่กันไปด้วยในแต่ละวันเราต้อง ใช้ชีวิตอยู่กับการทำงานมากกว่าหนึ่งในสามของเวลาทั้งหมด องค์การจึงเหมาะสมที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างคุณภาพ ชีวิตของคนทำงานให้เกิดขึ้น

คุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work Life) หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจที่แตกต่างกันไปตามมิติของการ รับรู้ของแต่ละบุคคลเพราะต่างมีภูมิฐาน ภูมิหลังลักษณะอื่นๆที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว บางคนสนใจเนื้อหาของงาน บางคน สนใจสภาพแวดล้อมและค่าตอบแทน บางคนเน้นความก้าวหน้าในอนาคตและลักษณะอื่นๆที่แตกต่างออกไปมากมาย (กิตติยา โนยะราช, 2555 : 29)คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องเริ่มต้นจากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพบุคลากรโดยสร้างองค์ประกอบที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่นการสร้างบรรยากาศที่ดีและปลอดภัยในการทำงาน การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในองค์การทั้งการพัฒนา ทักษะอาชีพและกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างผู้ร่วมงานทุกระดับซึ่งเมื่อบุคลากรมีคุณภาพชีวิต การทำงานที่ดีขึ้นย่อมมีขวัญและกำลังใจ มุ่งมั่นในการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพและประสิทธิผลให้แก่องค์การเพิ่มขึ้นลด ปัญหาการลาออกของบุคลากรและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลขององค์การลงการมีค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้นมีความสุข ในชีวิตการทำงานก็จะส่งผลต่อสุขภาพกายสุขภาพจิตดีทำให้มีความผูกพันต่อองค์การมีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนให้ องค์การก้าวไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จด้วยกันซึ่งองค์ประกอบของตัวกำหนดคุณภาพชีวิตการทำงานจากทฤษฎีของ ฮิวส์และคัมมิงส์ (Huse and Cummings, 1985 : 199 – 200)ประกอบด้วย 8 ด้านคือค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็น ธรรม สิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย การพัฒนาความสามารถของบุคคลความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน การบูรณาการทางสังคมระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และการปฏิบัติงานใน

สังคมตั้งนั้นองค์การจึงควรพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานให้เพิ่มขึ้น จะนำไปสู่การทำงานที่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือเพื่อทำให้องค์การมีประสิทธิภาพซึ่งดัชนีตัวหนึ่งที่เป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพขององค์การได้แก่ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลคุณภาพชีวิตในการทำงานจะส่งผลต่อองค์การ 3 ประการคือ ประการแรกช่วยเพิ่มผลผลิตขององค์การประการที่สองช่วยเพิ่มพูนขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานจนเป็นแรงจูงใจให้เขาอยู่ในองค์การต่อไปและประการที่สามคุณภาพชีวิตในการทำงานจะช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วยฮิวส์และคัมมิง (Huse and Comming, 1985 : 198-199)

จากการประชุมผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่ามีกรกล่าวถึงคุณภาพชีวิตของครูในอำเภอนมส้านที่เป็นปัญหาหลายๆด้านเช่นครูบางคนเป็นหนี้จากบัตรเครดิตหรือเป็นหนี้เงินนอกระบบครูบางคนไม่มีกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากมีปัญหาส่วนตัวหรือครอบครัวครูบางคนขาดแรงจูงใจในการสอนนักเรียนและครูบางคนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ไม่ดีจากสภาพสังคมเศรษฐกิจการเมืองเป็นต้น ซึ่งสภาพของปัญหาดังกล่าวนี้คณะผู้บริหารจะได้วางแผนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูในแต่ละด้านต่อไปอีกประการหนึ่งบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตส่วนบุคคลและครอบครัวมีความสุขในชีวิตย่อมที่จะมีส่วนทำให้การทำงานดีไปด้วย ฉะนั้นสถานศึกษาจึงควรมีการบริหารจัดการที่เน้นถึงคุณภาพชีวิตการทำงาน

จากความสำคัญดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อจะได้ทราบว่าครูเหล่านี้มีความรู้สึกในความเป็นอยู่ และมีคุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร ในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ในอำเภอนมส้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งจะได้้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูและแก้ไขในแต่ละด้านให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาของผู้บริหารระดับสูงที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดนโยบายการบริหารจัดการด้านบุคลากรและด้านต่าง ๆ การหาแนวทางช่วยเหลือแก้ไขปัญหาครู เพื่อตอบสนองความต้องการ และพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานและอัตราเงินเดือนที่ได้รับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 190 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 127 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอนมส้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating- Scales) ตามแนวคิดของ Likertการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำ

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แยกแบบสอบถามตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและนำมาลงรหัส เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สรุปการวิจัย ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับสูง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการการปฏิบัติงานในสังคม

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมพบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ได้รับเงินเดือนเพียงพอกับรายจ่ายในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีความพึงพอใจในอัตราเงินเดือนที่ได้รับจากบัญชีเงินเดือนครูที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ตามลำดับ ส่วนได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ร่วมอาชีพที่คล้ายคลึงกัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยพบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียนของท่านปราศจากเสียงรบกวนและสภาพแวดล้อมโรงเรียนของท่านปราศจากกลิ่นรบกวน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่โรงเรียนของท่านมีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างดีตามลำดับ ส่วนมีห้องทำงานที่สะอาดและปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

4. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลพบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่สามารถควบคุมงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตามลำดับ ส่วนได้พัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน พบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า การปฏิบัติงานของท่านช่วยส่งเสริมให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่งานที่ปฏิบัติทำให้ท่านเกิดความมั่นใจในอาชีพ ตามลำดับ ส่วนมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

6. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบูรณาการทางสังคม พบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ผู้ร่วมงานยอมรับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของท่าน ตามลำดับ ส่วนเพื่อนร่วมงานมักจะขอความคิดเห็นจากท่านในงานที่ท่านมีส่วนร่วมรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

8. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า องค์กรของท่านมีหลักปฏิบัติหรือแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ในการประชุมทุกครั้งท่านพูดและแสดงออกได้เต็มที่โดยทำมิได้เกรงกลัว ต่ออิทธิพลใด ตามลำดับ และ รู้จักหน้าที่ที่ท่านต้องปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

9. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า รู้สึกว่างานที่ท่านรับผิดชอบมีความเหมาะสมกับตัวของท่านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของท่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ตามลำดับ ส่วน มีความเชื่อมั่นว่าศิษย์ของท่านจะต้องเป็นคนดีมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ท่านกำหนดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

10. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการปฏิบัติงานในสังคมพบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สามารถเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ชุมชนได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ท่านรู้สึกว่าการที่ท่านรับผิดชอบมีความเหมาะสมกับตัวของท่าน ตามลำดับ ส่วน องค์กรของท่านรับผิดชอบต่อสังคมในแง่ของผลผลิตที่ดีและมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด

11. ผลการเปรียบเทียบระดับ คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 และ จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ระดับ ปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่าสถิติ t-test พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า t-test = 0.73, Sig.= .46 ซึ่งมากกว่า .05) จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

12. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า F-test =0.94, Sig.= .42 ซึ่งมากกว่า .05) จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

13. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม อัตราเงินเดือน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า F-test =2.45, Sig.= .09 ซึ่งมากกว่า .05) จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเรื่องการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และอภิปรายผลจากข้อมูลที่ได้จาก การศึกษา ดังต่อไปนี้

1.คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูในอำเภอพนมได้รับงบประมาณจากรัฐบาลและจากรายได้ของหน่วยงาน ท้องถิ่นของอำเภอพนมเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณทิพย์ คำบรรจง (2553: 90) พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสาย ปัญหาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมา

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ใจทหาร (2552: 78) พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ตรีรัตน์ รัตนวิโรจน์ (2552: 90) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิจัยของ นิพนธ์ เลหาภารากร(2550: 78)พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาพรวมมีคุณภาพชีวิตสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมด้านความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และด้านการการปฏิบัติงานในสังคม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1.1 ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีค่าครองชีพที่สูงขึ้น ตามกลไกของตลาด โดยเฉพาะราคาสินค้าอุปโภค บริโภคที่มีราคาสูงขึ้นและความจำเป็นในการใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างเลี่ยงไม่ได้และสอดคล้องกับตรีรัตน์ รัตนวิโรจน์(2552: 90)ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ เนื่องจาก ครูในอำเภอพนม ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแล บำรุงรักษา สิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและมีความปลอดภัย ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนได้รับงบประมาณในการบำรุงดูแลรักษาอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ใจทหาร(2552 :78)พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิชา ภัทสิรากุล(2551 :90)พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูชำนาญการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นิพนธ์ เลหาภารากร(2550: 78)พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูในอำเภอพนม ได้นำเอาความเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆเข้ามาใช้ในโรงเรียนเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งงานบริหารและงานการจัดการเรียนการสอนตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี มีความคิดริเริ่มที่ทันสมัยและยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ สอดคล้องกับภรณ์ทิพย์ คำบรรจง(2553 : 90)พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้งนี้เนื่องมาจากครูในอำเภอพนม เป็นข้าราชการ มีสวัสดิการเรื่องการรักษาพยาบาลดี สามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ทันที ที่มีใบเสร็จมาเบิกหรือสามารถรักษาพยาบาลได้โดยการเบิกจ่ายตรงที่ไม่ต้องเสียเงิน อีกทั้งเป็นอาชีพที่มั่นคง เงินเดือนเพิ่มขึ้นตลอด มีเงินวิทยฐานะประจำตำแหน่ง รวมทั้งมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับ จรรยา นิพิฐพงษ์(2550: 67)พบว่า

คุณภาพชีวิตการทำงานของครูเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการบูรณาการทางสังคมโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้งนี้เนื่องมาจากครูในอำเภอพนม มีความสมัครสามัคคี ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีทักษะในการทำงานเป็นทีมจนได้รับการยอมรับจากผู้บริหารทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ดังสอดคล้องกับจรรยา นิพิฐพงษ์(2550: 67) พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครูเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านการบูรณาการทางสังคมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับภรณ์ทิพย์ คำบรรจง(2553 : 90)พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการบูรณาการทางสังคม อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูงยกเว้นองค์กรมีหลักปฏิบัติหรือแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี อยู่ในระดับสูงที่สุดทั้งนี้เนื่องมาจากครูในอำเภอพนม มีประสบการณ์ในการทำงานสูง มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีระบบการปฏิบัติราชการที่เป็นขั้นตอนชัดเจน ส่งผลให้ครูในอำเภอพนม มีคุณภาพชีวิตด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแก้วใจ พรหมสันเทียะ(2555 : 68)พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากครูในอำเภอพนม มีเวลาเพียงพอต่อการทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ เช่น การท่องเที่ยว การทำงานอดิเรกที่สนใจ เล่นกีฬา หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เช่นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการสอนทันตามเวลาที่กำหนด รวมทั้งได้ใช้เวลากับครอบครัวอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับปณิชา ภัทสิรากุล(2551 :90)พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูชำนาญการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านการปฏิบัติงานในสังคมโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้งนี้เนื่องจากครูในอำเภอพนมได้รับการยอมรับจากชุมชนว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ กล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก ดังนั้นจึงได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่สำคัญของชุมชนอยู่เสมอ เช่นเป็นกรรมการในการดำเนินโครงการต่างๆที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแก้วใจ พรหมสันเทียะ(2555 : 68)พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านการปฏิบัติงานในสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และอัตราเงินเดือนผู้ศึกษาจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และอภิปรายผลจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอพนม ยึดนโยบายด้าน ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา วางแผนงานบุคคล โดยส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประชุม สัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้อย่างต่อเนื่องเนื่องตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพไม่ว่าครูนั้นจะมีระดับการศึกษาใดก็จะได้รับการพัฒนาเท่าเทียมกัน ซึ่งส่งผลให้ครูมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับอัจฉริยา มาสูงเนิน (2552: 87)ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีจำแนกตามวุฒิ

การศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ กิตติยา โนยะราช (2555 : 85) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงาน ของพนักงานครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรีจำแนกตาม วุฒิการศึกษาสูงสุด ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากในปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยี ข่าวสาร แหล่งความรู้ที่จะศึกษาค้นคว้าไปอย่างรวดเร็วทำให้ครูมีโอกา สที่จะเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความหลากหลายขององค์ความรู้ซึ่งสามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่าง รวดเร็วและง่ายดายพร้อมทั้งผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เข้าร่วมประชุม อบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการ ปฏิบัติงานประกอบกับครูที่มีประสบการณ์น้อยมีความกระตือรือร้นในการทำงานและหาความรู้อยู่เสมอสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กิตติยา โนยะราช (2555 : 85) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด เทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาล นครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรีจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอัตราเงินเดือน พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากครูมีเงินเดือนที่สูงขึ้นเนื่องจากได้รับการยกระดับเป็นวิชาชีพชั้นสูงทำให้ครูที่อายุน้อยมีเงินเดือนที่เพียงพอ ต่อการดำรงชีวิต มีการปรับเพิ่มขึ้นเงินเดือนของครูเป็นประจำจึงส่งผลให้ครูมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นรายได้เพียงพอกับ รายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา โนยะราช (2555 : 85) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครู วิทยาลัยครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรีจำแนกตาม รายได้ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมหน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ครูได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ร่วมอาชีพที่คล้ายคลึงกัน
2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกละเลยและปลอดภัย ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีห้องทำงานที่สะอาดและปลอดภัย
3. ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลท่าน ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูได้พัฒนาความรู้ใหม่ๆ ทุกภาคเรียน
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น
5. ด้านการบูรณาการทางสังคมผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็นในงานที่รับผิดชอบหรือมี ส่วนร่วม
6. ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูรู้จักหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ควรมีความเชื่อมั่นว่าศิษย์ของจะต้องเป็นคนดีมีคุณภาพตาม เป้าหมายที่ท่านกำหนด
8. ด้านการปฏิบัติงานในสังคม ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่ของ ผลผลิตที่ดีและมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปหาแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภออำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ให้มีคุณภาพมากขึ้น
2. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กับเขตพื้นที่อื่น เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครูในอำเภอพนมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

บรรณานุกรม

- ทิพย์ คำบรรจง. (2553). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขา บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิตติยา โนยะราช. (2555). **คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนคร แหหลวงบึง จังหวัดชลบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แก้วใจ พรหมสันเทียะ. (2555). **คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูในสังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ตรีรัตน์ รัตน์วิโรจน์. (2552). **คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระนันท์ วิสุทธิกุลชัย. (2553). **การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว.** สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- นวรรตน์ ณ วันจันทร์. (2548). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการกรมการปกครอง จังหวัดลำพูน.การ ค้นคว้าแบบอิสระ.** สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิพนธ์ เลหาภารการ. (2550). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปณิชา ภัตติกรกุล. (2551). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา
- รุ่งนภา สันติศิรินันต์. (2551). **การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนในเครือพระแม่ มารี.** สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิศยากร ลินพูล. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานการไฟฟ้านครหลวงแห่งประเทศไทย (เขตคลองเตย).** สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ. (2556). **คุณภาพชีวิตการทำงาน และความสุข.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ธรรมดาเพลส จำกัด.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2550). **การจัดการและพฤติกรรมองค์กร.** กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเทกซ์.

- สาสินี ขาตา. (2556). การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนธนาคารอสมลินสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักนายกรัฐมนตรื, (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 . หน้า
22. ม.ป.ป. ม.ป.ท.
- อรทัย ใจหาร. (2553). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยบูรพา
- อัจฉริยา มาสูงเนิน. (2554). คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัด
ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา